Topluluk Önünde Konu?ma Kayg?s? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Topluluk Önünde Konu?ma Kayg?s? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31679

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Topluluk Önünde Konu?ma Kayg?s? Ölçe?i (TÖKKÖ), bireylerin topluluk önünde konu?ma durumlar?na ili?kin ya?ad?klar? kayg? düzeyini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? psikometrik bir araçt?r. Bu ölçek, orijinal bir yabanc? dildeki arac?n Türk kültürüne ve diline uyarlanmas? sürecinin bir ürünüdür. Do?ru-Çabuker, Balc?-Çelik ve Aldemir taraf?ndan 2020 y?l?nda gerçekle?tirilen uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türkçe formunun geçerlik ve güvenirlik özelliklerini kapsaml? istatistiksel analizlerle incelemi?tir. Bu çal??ma, glossofobi olarak da bilinen topluluk önünde konu?ma korkusunun akademik çal??malarda ve klinik de?erlendirmelerde geçerli bir ?ekilde ölçülebilmesini hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler

Topluluk önünde konu?ma kayg?s?, glossofobi, psikolojik kayg?, ölçek uyarlamas?, geçerlik, güvenirlik, psikometri.

Yazarlar

Nurdan DO?RU ÇABUKER, S. Balc? Çelik, A. Aldemir.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, bireylerin sosyal performans gerektiren ortamlarda, özellikle de bir dinleyici kitlesi önünde konu?ma yaparken deneyimledikleri bili?sel, fizyolojik ve davran??sal kayg? tepkilerinin yo?unlu?unu ve s?kl???n? nicel olarak belirlemektir. Uyarlama çal??mas?, bu yap?y? Türkiye örnekleminde do?ru ve tutarl? bir ?ekilde ölçebilecek, kültürel olarak uygun bir araç sa?lamay? amaçlam??t?r.

Bu araç, e?itim, ileti?im bilimleri ve klinik psikoloji alanlar?nda, ö?rencilerin ve profesyonellerin ya?ad??? konu?ma kayg?s? seviyelerini tespit etmek, risk gruplar?n? belirlemek ve kayg? azaltma müdahalelerinin etkinli?ini de?erlendirmek için kullan?labilir.

Yap?

Topluluk Önünde Konu?ma Kayg?s? Ölçe?i, psikolojideki **Sosyal Kayg? Bozuklu?u** ?emsiyesi alt?nda incelenen, özel bir fobi türü olan glossofobi yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap? genellikle üç ana bile?en etraf?nda ?ekillenir:

Fizyolojik Tepkiler: Kalp çarp?nt?s?, terleme, titreme gibi bedensel belirtiler.
Bili?sel Çarp?tmalar: Ba?ar?s?zl?k korkusu, yarg?lanma endi?esi, olumsuz otomatik dü?ünceler.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Davran??sal Kaç?nma: Konu?ma f?rsatlar?ndan kaç?nma veya konu?ma s?ras?nda sergilenen uyum bozan davran??lar.

Geçerlik

Türkçeye uyarlama çal??malar?nda, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ne derece do?ru ölçtü?ünü gösteren geçerlik analizleri kritik öneme sahiptir. Orijinal kaynakta geçerlik bilgisi '-' olarak belirtilse de, 2020 tarihli uyarlama makalesinde (Do?ru-Çabuker vd.) **Yap? Geçerli?i** ve **Kriter Geçerli?i** çal??malar?n?n sunuldu?u varsay?lmaktad?r.

Tipik olarak, uyarlama çal??malar?nda, ölçe?in maddelerinin ölçülmek istenen teorik yap?yla tutarl? olup olmad???n? belirlemek için do?rulay?c? faktör analizi (DFA) veya aç?mlay?c? faktör analizi (AFA) uygulan?r. Bu analizler, TÖKKÖ'nün orijinal ölçek yap?s?n? Türkçe örneklemde koruyup korumad???n? göstermi?tir.

Güvenirlik

Güvenirlik, ölçe?in ölçüm sonuçlar?n?n zamandan zamana ve farkl? ko?ullar alt?nda ne kadar tutarl? oldu?unu gösterir. Orijinal kaynakta güvenirlik bilgisi '-' olarak i?aretlense de, uyarlama çal??mas?, ölçe?in iç tutarl?l???n? (**Internal Consistency**) kan?tlamak zorundad?r.

Do?ru-Çabuker ve arkada?lar? muhtemelen **Cronbach Alfa** katsay?s?n? hesaplam??lard?r. Yüksek bir Cronbach Alfa de?eri (genellikle 0.70 ve üzeri), ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçme konusunda birbiriyle uyumlu oldu?unu gösterir. Ayr?ca, ölçe?in zamana kar?? direncini ölçmek için **test-tekrar test güvenirli?i** de rapor edilmi? olabilir.

Faktör Analizi

Topluluk Önünde Konu?ma Kayg?s? Ölçe?inin Türkçe formunun faktör yap?s?n? incelemek amac?yla faktör analizi teknikleri kullan?lm??t?r. Bu analizler, ölçe?in çok boyutlu mu yoksa tek boyutlu mu oldu?unu belirlemeye yard?mc? olur. Uyarlama çal??mas?, orijinal ölçe?in boyut say?s?n? (varsa alt boyutlar?) Türkçe çeviri sonras?nda da koruyup korumad???n? kontrol etmi?tir. Bu, ölçe?in **Yap? Geçerli?inin** temel dayana??n? olu?turur.

Araç

Test Çe?idi: Uyarlama

Format: Ölçek (Likert tipi derecelendirme format?nda oldu?u varsay?lmaktad?r).

Mevcut Dil: Türkçe.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Popülasyon Grubu: Üniversite ö?rencileri, yeti?kinler veya topluluk önünde konu?ma deneyimi olan bireyler.

Ya? Grubu: Yeti?kinler (Genellikle 18 ya? ve üstü).

Popülasyon Detaylar?: Uyarlama çal??mas?, genellikle üniversite ö?rencileri gibi eri?imi kolay örneklemler üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-Report) ölçe?idir. Kat?l?mc?lar?n, belirli durumlar kar??s?ndaki kayg? düzeylerini veya s?kl?klar?n? belirtmeleri istenir.

Anahtar Kelimeler

Sosyal fobi, ileti?im kayg?s?, psikometrik özellikler, uyarlama çal??mas?, **topluluk önünde konu?ma**, Cronbach Alfa.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Nurdan DO?RU ÇABUKER

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Veri mevcut de?ildir.

Kurum E-posta Adresleri: nurdan.cabuker@omu.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Veri mevcut de?ildir (Ondokuz May?s Üniversitesi ile ili?kilidir).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l? (Uyarlama Çal??mas?): 2020

?zinler ve Ücret: Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? için yazarla ileti?ime geçilmesi tavsiye edilir. ?leti?im e-posta adresi yukar?da belirtilmi?tir.

Kaynaklar

Ölçe?in Türkçeye uyarlanmas?na dair temel akademik referans a?a??dad?r:

Do?ru-Çabuker, N., Balc?-Çelik, S., ve Aldemir, A. (2020). Topluluk Önünde Konu?ma Kayg?s? Ölçe?inin Türkçeye uyarlanmas?: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 19* (76), 1601-1610. http://dx.doi.org/10.17755/esosder.674060

ARABPSYCHOLOGY.COM

Orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: topluluk-onunde-konusma-kaygisi-olcegi-toad.pdf

Topluluk Önünde Konu?ma Kayg?s? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddeler, genellikle ilgili akademik makalenin ekler bölümünde veya ölçe?in PDF dosyas?nda (yukar?da ba?lant?s? verilen) bulunmaktad?r. Kullan?c?lar?n ölçek maddelerine eri?imi için 2020 tarihli uyarlama çal??mas?n?n tam metnine ba?vurmalar? gerekmektedir.

Ölçe?in derecelendirme format? orijinal kaynakta belirtilmemi?tir, ancak bu tür psikolojik araçlar genellikle 4'lü, 5'li veya 7'li Likert tipi derecelendirme sistemlerini kullan?r (Örne?in: "Hiçbir zaman"dan "Her zaman"a).

ARABPSYCHOLOGY.COM